

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
22 februari 2022

Ons kenmerk
PZH-2022-799594363
DOS-2021-0006241

Bijlagen
1

Onderwerp

Proces terugdringen gebruik chemische
gewasbeschermingsmiddelen in het agrarisch
natuurbeheer

Geachte Statenleden,

Op 10 november 2020 hebben wij u op de hoogte gesteld van Vaststelling Besluit tot wijziging Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer Zuid-Holland 2016 (PZH-2020-747215223). In artikel 3.11a, is opgenomen dat om voor subsidies van agrarisch natuurbeheer (vanaf 1 januari 2023) in aanmerking te komen geen gebruik mag worden van chemische gewasbeschermingsmiddelen of in uitzonderlijke gevallen.

In de brief over dit besluit hebben wij toegezegd dat eerst een proces wordt doorlopen, waarbij gezamenlijk met landbouwpartners en terreinbeherende organisaties wordt onderzocht hoe het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen kan worden teruggebracht in het agrarisch natuurbeheer (ANLb). Het moment en de vorm van inwerkingtreding van een verbod op chemische gewasbeschermingsmiddelen is daarmee nog afhankelijk van het nog te doorlopen proces en besluitvorming door Gedeputeerde Staten.

Proces terugdringen gebruik chemische gewasbeschermingsmiddelen

In het tweede kwartaal van 2021 is gestart met het gezamenlijk proces met landbouwpartners en terreinbeherende organisaties. Dit proces is begeleidt door externe procesbegeleiders van Publieke Zaken. In eerste instantie zijn door hen verkennende gesprekken gevoerd met de volgende organisaties: LTO Noord, BoerenNatuur / Agrarisch Collectieven, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid, PPP Agro Bedrijfsadvies, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Agrifirm, Bionext (ketenorganisatie biologische landbouw), Wageningen University & Research (WUR), Hollands Agrarisch Jongeren Kontakt (HAJK), Waterschap Hollandse Delta, Hollands Particulier Grondbezit, Pesticide Action Network (PAN) en Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland. In de gesprekken bleek dat alle partners ernaar streven om zo min mogelijk gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken.

Vervolgens is in november 2021 een gezamenlijke bijeenkomst geweest, waarvoor alle bovengenoemde partijen zijn uitgenodigd. Een groot deel van de genodigden was aanwezig. Tijdens de bijeenkomst zijn de bevindingen uit de individuele gesprekken gedeeld en is inhoudelijk het gesprek gevoerd over de toepassing van chemische gewasbeschermingsmiddelen in het agrarisch natuurbeheer en op welke wijze het gebruik verminderd kan worden.

De uitkomsten van de individuele gesprekken en de gezamenlijke bijeenkomst zijn verwoord in het adviesrapport: 'Verkenning verbod op het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in het ANLb' (zie bijlage bij deze brief).

Voorgenomen beleid ANLb

Dit adviesrapport geeft een aantal beleidsscenario's met betrekking tot het tegengaan van chemische gewasbeschermingsmiddel binnen het ANLb. Het betreft vijf scenario's:

1. Besluit handhaven om met ingang van de nieuwe ANLb periode natuurbeheer alleen te subsidiëren indien geen gebruik wordt gemaakt van chemische gewasbeschermingsmiddelen, waarbij uitzonderingen na overleg mogelijk zijn.
2. Besluit handhaven om met ingang van de nieuwe ANLb periode natuurbeheer alleen te subsidiëren indien geen gebruik wordt gemaakt van chemische gewasbeschermingsmiddelen, met de toevoeging dat de subsidie wordt verhoogd om tegemoet te komen aan mogelijke extra kosten die dit voor het natuurbeheer met zich mee kan brengen.
3. Aanbieden extra pakket met extra beheervergoeding waarbij geen chemische gewasbeschermingsmiddelen worden ingezet. Een soort toeslag waar je voor kan kiezen. En dan monitoren hoeveel er gebruik van gemaakt wordt en of er de komende jaren een toename te zien is in de bestrijdingsmiddelvrije pakketten. Dit evt. in combinatie met afspraken met de collectieven om zoveel mogelijk animo hiervoor te generen.
4. Natuurbeheer subsidiëren dat geen gebruik maakt van insecticiden, fungiciden en nematociden en voor herbiciden het gebruik beperkt tot pleksgewijze toepassing.
5. Aan optie 4 een helder perspectief toevoegen dat in de volgende subsidieperiode (in 2029) alleen natuurbeheer zonder chemische gewasbeschermingsmiddelen voor subsidie in aanmerking komt.

Als provincie willen we het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen terugbrengen, maar willen wij agrarisch natuurbeheer ook aantrekkelijk houden voor agrarische natuurbeheerders. Een reductie van het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen heeft positief effect op natuur en biodiversiteit.

In deze afweging koersen we af op het scenario, waarbij natuurbeheer wordt gesubsidieerd waarbij geen gebruik wordt gemaakt van insecticiden, fungiciden, nematociden en het gebruik van herbiciden komende subsidieperiode pleksgewijs wordt toegestaan.

Uit de gesprekken en de analyse van Publieke Zaken blijkt dat insecticiden, fungiciden, nematociden namelijk niet tot nauwelijks meer worden toegepast en dat een verbod niet tot grote praktische bezwaren zal leiden. Ook blijft het in dit scenario mogelijk om moeilijk bestrijdbare

plaagsoorten met herbiciden pleksgewijs te bestrijden. We rekenen door wat de impact is, want het moet niet leiden tot onevenredige kosten en (administratieve) lasten voor de ondernemers.

Het voorgenomen scenario zal nader uitgewerkt worden in het Natuurbeheerplan 2023 en de Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer Zuid-Holland. Het Natuurbeheerplan zal tussen 25 februari 2022 en 8 april 2022 ter inzage komen te liggen. Vaststelling van het definitieve Natuurbeheerplan 2023 waar zienswijzen al dan niet in zijn verwerkt is dan nog voor de zomer voorzien. Het Natuurbeheerplan inclusief de bepaling voor gebruik gewasbeschermingsmiddelen, treedt vervolgens in werking per 1 januari 2023.

Toekomst

We blijven met de betrokken natuur- en landbouworganisaties in gesprek. Graag willen we ook met onze partners blijven samenwerken om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in het algemeen en in het agrarisch natuurbeheer in het bijzonder nog verder terug te brengen naar 0 per 2029. Dit in verband met de nieuwe start van de beheercontracten voor het ANLb. Wij hopen hier met de betrokken partijen bestuurlijke afspraken over te kunnen maken. In deze gesprekken willen we ook onderzoeken hoe het gebruik in de breedte, dus ook buiten het agrarisch natuurbeheer kan worden teruggedrongen.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Rapport: Verkenning verbod op het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in het ANLb